

cinc mil. I ser això, fabricant de sonets, com era fabricant de mosaics, revela un mateix afany per l'*obra ben feta*, sobretot si mosaics i sonets es fan amb una idèntica perfecció. Ser fabricant de sonets defineix el tarannà d'un home amb el lirisme controlat per la raó (amb el Modernisme contingut pel Noucentisme?), que troba en la obediència a un canon estricte el millor vehicle per a l'esclat del seu pensament.

Ara, al cap de cent anys, és bo de recordar-ho i de recordar-lo.

## Guia per a masoquistes

Ramon Alberch i Jaume Fabre, amb el rigor que els caracteritza, han escrit un llibre tan ben documentat com estrany. Es titula *Jardins del barri vell* i és un inventari no exhaustiu dels jardins particulars del nucli històric gironí, amb els plànols, les fotografies i la descripció acurada i detallada d'una vintena d'espais verds amagats entre les pedres: els jardins que floreixen al darrera dels antics palaus i de les cases que, des del nivell de l'Onyar, s'enfilen esglaonadament fins a la muralla de les Pedreres.

Aquests jardins ocults de Girona són tan antics com les mateixes pedres. Ja al segle disset, quan descriu la ciutat, Roig i Jalpí explica que "*algunas casas tienen dentro de sus paredes muy famosos, frondosos y espaciosos jardines de muy grande recreo y divertimento, con muchos naranjos y otros árboles y plantas para comida y regalo*". Tres segles més tard, Xavier Monsalvatge torna a parlar d'aquests jardins i diu que "la ciutat els amaga recatada, com si temés que les seves esplendoroses pompositats fossin massa vibrants i lluminoses i restessin encant a les pedres". Bonica imatge que dissimula amb bones paraules una realitat menys poètica i més utilitària.

El llibre que apareix ara és una veritable sorpresa. I és estrany, sobretot, que el seu editor, l'Ajuntament, l'hagi inclòs en una col·lecció titulada de *guies urbanes*, quan la immensa majoria dels jardins descrits — amb tres o quatre notables excepcions — romanen impassiblement tancats amb pany i clau, reservats a la intimitat més estricta, i són de visita difícil per als forasters i per als ciutadans que no siguin amics o coneguts dels propietaris. Considerat com l'inventari d'unes existències, el llibre és interessant i instructiu, però presentat com una *guia* esdevé una proposta masoquista digna d'una ment recargolada i perversa. L'ingenu visitant que l'adquireixi i, amb el volum a la mà, intenti fer el recorregut d'aquests indrets, es trobarà una i altra vegada amb la porta pels nassos, reduït a l'exercici d'endevinar, per alguna heura que penja o per la copa d'un arbre que s'enfila, la ubicació d'aquests paradisos vegetals barrats per l'espasa flamígera de la propietat privada.

Arribats en aquest punt, proposo que els propers volums de les guies urbanes municipals ens expliquin una a una, amb tot luxe de detalls, les alcoves dels palaus del barri vell, les cambres de bany dels pisos dels barris nous, les piscines de les torres de les urbanitzacions o altres racons particulars igualment atractius i no menys inaccessibles que, al capdavall, també deuen formar part, en alguna mesura, del patrimoni ciutadà. Així, encara que el lector sàpiga per endavant que no hi podrà entrar mai, estimularà la seva imaginació malaltissa amb la contemplació de plànols i de fotografies, exactament com ara és condemnat a fer-ho amb els impenetrables *Jardins del Barri Vell*.

## Un monument anomenat Mas Ventós

Quan les institucions declaren oficialment un edifici particular com a monument històric-artístic, ho fan sovint amb l'oposició dels seus propietaris, i sempre amb la finalitat expressa de protegir i salvaguardar

